

Naar aanleiding van de Huiswerklooze School.

DOOR MEVR. S. LUGTEN—REYS.

Toen ik 't artikel van meneer Daalder in het Kind had gelezen, heb ik hem in een particulieren brief geantwoord. Nu ik 't artikel weer voor het voornaamste deel terug zie in „Gezin en School”, wil ik er in dit blad zelf ook nog even op antwoorden, temeer, daar ik, al piekerende over het onderwerp, steeds méér tegen meneer Daalders opvatting in te brengen vond.

Allereerst heb ik toch, nergens het alternatief „huiswerk” of „verveling” gesteld. Neen, ik heb 't huiswerk brood- en broodnoodig gevonden: om de kennis opgedaan op school, te doen beklijven; om vele dingen er bij te leeren, waar op school geen tijd voor kan zijn, tenzij men beulswerk van de kinderen vergt in de schooluren, en dan nóg te oppervlakkig over de dingen heenloopt. Ik heb bewezen, dat er tijd en tijd te over voor is, tijd die anders aan veel te veel pret verprutst zou worden.

Meneer Daalder wijst aan andere manieren van doorbrengen der uren dan fietsen en spelen in de open lucht en pret. Ik zou willen vragen: „Waar zijn de huizen en de tuinen, zooals meneer Daalder die bedoelt? We hebben 't toch over *mogelijkheden*. We moeten toch bij de *werkelijkheid* blijven. Waar zijn de vaders, zooals meneer Daalder die beschrijft? De moeders, die knippen en koken, dat zal nog best gaan, maar de vaders, die tijd hebben om er op uit te trekken met een binocle en een plantenbus?

En nu nog wat: Als mijn kinderen een manier van leven gingen aannemen, die beschreven wordt door meneer Daalder dan zou ik daar heel wat tijdverkwisten bij vinden. Onze kinderen, die sport genoeg doen, moeten niet te veel op den „zaligen rommelzolder” komen en niet teveel schommelen in dien boom. We hebben te doen met kinderen van twaalf tot achttien jaar, die opgroeien naar hun verantwoordelijkheden toe, en hun verantwoordelijkheden zullen zwaar zijn.

En nu komt het groote verschil tusschen meneer Daalder en mij aan den dag: Wij verschillen geheel omtrent onze schatting van de *waarde van kennis*. Nu dan, gebruik het gehate woord: *de waarde van parate kennis*. En ik leef hier te Rotterdam in een wereld, waarin je gaat voelen: „Leven is niet noodig: *leeren, weten, kunnen* is noodig”. Wie geleerd heeft, wie weet, wie kan, die draagt hier groote verantwoordelijkheden. Die werkt boven zijn krachten. Die zoekt overal, langs alle

Gezin en School

jg. 3, nr. 6, juni 1928

wegen, krachten om hem te helpen. Hoe schaarsch zijn die krachten. Te weinigen *hebben geleerd, weten, kunnen*. En als meneer Daalders ideeën over regeling der opvoeding ooit verwezenlijkt worden, dan zullen die krachten nog schaarscher worden.

Nadat het artikel van meneer Daalder in Het Kind was verschenen, knipte ik uit de N. Rott. Courant het volgende bericht uit:

De Ekonomitsjeskaja Zjiznj heeft een onderzoek ingesteld op verschillende fabrieken naar de redenen, waarom zoovele pas afgestudeerde technici geen werk kunnen vinden. Uit de antwoorden, die het blad op zijn vragen ontving, blijkt dat grootendeels de oorzaak te zoeken is in de slechte opleiding der studenten. Een zeer groot deel der afgestudeerden, aldus de mededeelingen, is zelfs niet in het bezit van de meest elementaire technische kennis; chemici b.v. hebben nooit op een laboratorium gewerkt. Er worden eenige scholen genoemd, zelfs in Moskou, die in dit opzicht speciaal „uitmunten”.

Maar ook degenen, die een betere opleiding hebben genoten of door individueele hoedanigheden meer geschikt zijn, worden toch voor het meerendeel gebruikt voor administratief werk, omdat ze voor de praktijk niet genoeg onderlegd zijn.

Ernstig wordt geklaagd over het gebrek aan kennis der vreemde talen, waardoor jongelui niet in staat zijn zich op de hoogte te stellen van de technische ontwikkeling in andere landen. Ook wordt erop gewezen, dat zij zich gedurende hun studietijd en hun practische werkzaamheden meer met hun vak moeten bezighouden en niet hun tijd besteden aan politiek, vakverenigingszaken, e.d.

Lees vooral dat bericht over het gebrek aan kennis der vreemde talen. Talen leeren op een huiswerklooze school! Zoover als ze daar in Rusland gekomen zijn, zoo ver komt ieder, die zijn kinderen waagt aan de huiswerklooze school.